Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

7 июль 1972 йил, жума ◆ № 157 (15.328). ◆ Баҳоси 2 тийин.

УЛКАН ХИРМОН ЗАМИНИ

СССР 50

Республикамиз далаларида юксак «оқ олтин» хирмони учун кураш кетяпти. Ҳамма пахта ишқида бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқда. Суратларда: (юқоридан). 1. Пискент районидаги Тельман номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Қодиров бошлиқ бригадаси далаларида ғўза парвариши. 2. Андижон районидаги Калинин номли колхознинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли бригада бошлиғи Султонбой Обидов. Бригада азаматлари бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга аҳд қилишган. 3. Шу бригаданинг илғор механизатори (чапдан) Исомиддин Матқозиев, Ғуломжон Сотволдиев ва Султонбой Обидовлар пахтазорда. 4. Чимбой районидаги К. Авезов номли совхознинг пешқадам механизатори Айтбой Дониёров. У кунига 5-6 гектар майдондаги ғўзани сифатли культивациядан чиқармоқда.

А. ТЎРАЕВ, З. РАҲИМОВ ва Р. САИДОВ фотолари.

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

КОЛЛЕКТИВ КАМОЛОТИ

КПСС XXIV съезди социалистик ишлаб чиқаришни ривожлантириш суръатларини ошириш асосида халқнинг моддий ва маданий ҳаётини янада юқори кўтариш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва илмий-техника тараққиётини тезлаштириш каби муҳим масалаларни биринчи навбатда ҳал этиш вазифасини қўйди.

Биз ана шу талаблар асосида ишлаб чиқариш суръатини оширишга, коллективимиз ишини янгича ташкил этишга киришдик. Бунинг учун аввало мамлакатимиз кўпгина йирик корхоналари коллективларининг ижтимоий тараққиёт планларини ишлаб чиқишдаги тажрибаларини пухта ўргандик. Бу соҳада айниқса Ленинграддаги «Светлана» бирлашмаси, Москвадаги «Динамо» заводи ва бошқа бир қанча йирик корхоналар коллективлари ибрат олишга арзигулик тажриба тўплаганлар. Шундан сўнг 1968 йилдан бошлаб заводимизнинг техника ва ижтимоий тараққиётини комплекс планлаштиришга киришдик. Бу тадбир коллективнинг меҳнатга бўлган қизиқишини беқиёс оширди, давлат планларини муваффақиятли уддалашга ғайрат бахш этди. Уларнинг ишлаб чиқариш ва сиёсий активлигини янада кўтариб юборди. Корхонада иш жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш суръатлари тезлашди, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқаришдаги камчиликлар тезроқ тугатила бошланди.

Комплекс план шарофати билан кўп ишларни механизациялаштириш ҳамда автоматлар зиммасига юклаш, илғор тажрибаларини кенг оммалаштириш имкониятлари янада кенгроқ очилди Меҳнаткашларнинг меҳнат ва дам олиш шароитларини янада яхшилаш масалаларига, бу борадаги камчиликларга ўз вақтида хотима беришга кўпроқ эътибор бера бошладик. Тараққиётнинг комплекс планида биз кўзлаган мақсадга аста-секин эришмоқдамиз. Комплекс план асосида ишлашга кўчганимиздан буён ўтган йиллар мобайнида анчагина ютуқлар қўлга киритилди. 1968 йилдаги муваффақиятларимизни шу кунларда эришаётган ютуқларимизга қиёслайдиган бўлсак ижтимоий тараққиёт плани асосида ишлашнинг жуда катта шарофатини кўрамиз. Айниқса ишчиларни моддий рағбатлантириш фонди беқиёс ўсди. Корхонамиз ҳозир 1968 йилдагидан 36 процент кўп фойда кўрмоқда. Натижада техникани ривожлантириш ва коллективни моддий рағбатлантириш учун кўплаб маблағ ажратиш имкони туғилди.

Ишчиларимизни мукофотлаш учун биз ўтган йили 1968 йилга нисбатан икки баравар кўпроқ маблағ ажратдик. Бундан ташқари пионерлар лагери ва дам олиш уйи қурмоқдамиз, санаторийларга кўплаб путёвкалар бермоқдамиз. Қора денгиз соҳилида эса ишчиларимиз учун санаторий қурилишида ҳамкорлик қиляпмиз. Профилакторияларимиз кенгайтириляпти, социалистик шаҳарчамиз ободонлаштирилмоқда, завод касалхонаси, стадиони, оталиқдаги мактаб ва болалар боғчалари қурилишларига ёрдам кўрсатиляпти.

Ҳозирги пайтда корхонамиз ишчиларининг ҳар учтасидан биттаси санаторий ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариш имконига эга. Ишчиларимиз ўз оилалари билан ҳар ҳафтанинг дам олинадиган икки кунида Оҳангарон тоғлари бағридаги гўзал дам олиш зоналарида ҳордиқ чиқаришаётир.

Завод ишчи, инженер-техник ходимларига кўрсатилаётган бу ғамхўрликлар уларнинг меҳнатга бўлган ихлосини ва активлигини оширяпти Булар энг аввало ижтимоий тараққиёт комплекс планида кўзда тутилган ташкилий-техникавий тадбирлар ўз вақтида амалга оширилаётгалигининг самарасидир. Комплекс план бўйича шижоаткорона меҳнат қилаётган завод коллективи сўнгги уч йил ичида 500 дан зиёд ташкилий, техникавий ва социал тадбирларни амалга оширди. Булар эса йилига 3 миллион сўмдан зиёд иқтисодий самара бераётир.

Ижтимоий тараққиётнинг комплекс плани асосида ишлаш ҳақиқатан ҳам корхонамизга катта шарофат келтирди. Янги хил кабель маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологияси ўзлаштирилди. 33 хил янги кабель маҳсулотларини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу маҳсулотларни ишлаб чиқаришга жорий этишдан халқ хўжалигимиз 3 миллион сўм атрофида фойда кўрмоқда. Жаҳон практикасида биринчи марта корхонамизда мисни узлуксиз қуйиш ва прокатлаш комплекс-механизациялашган установкаси ишга туширилди ва усти ялтироқ мис катанкаси ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Заводимизнинг ана шу тажрибасини ўрганиш учун ҳозирда АҚШ, Чили, Италия, Бельгия, Швеция, Австрия, Чехословакия, Венгрия ва шу каби кўпгина мамлакатларнинг мутахассислари келиб, кабель ишлаб чиқариш жараёнларимиз билан танишмоқдалар.

Эндиликда сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш коллективимизнинг кунлик шиорига айланиб қолди. Ҳозир корхонамизнинг 20 процентга яқин маҳсулоти энг яхши жаҳон намуналари даражасида бўлса, 80 проценти юқори сифатли буюмлардир. Ишчиларимиз шу кунларда тўрт хил маҳсулотимизни давлат «Сифат белгиси»га тақдим этиш учун тайёргарлик кўришмоқда.

Янги техника ва илғор технологияни муттасил ишлаб чиқаришга жорий эта бориш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш соҳасида ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Эски ускуналар унумдор ускуналар билан алмаштирилмоқда. Ҳозиргача 100 га яқин янги прогрессив технологик ускуналар муваффақиятли ишга туширилди.

Корхонамиз тажрибаси кенг қанот ёзяпти. Бу ҳақда ҳатто «Правда»да махсус мақола босилди Шундан сўнг биз турли корхоналардан кўплаб хатлар олдик. Улар тажрибамиз билан янада муфассалроқ танишиш истагини билдиришган. Корхонамизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга ўз вақтида — ўша куннинг ўзида баҳо бериш бизда одатга айланиб қолган. Бу ишчиларнинг сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга бўлган масъулиятини оширяпти, ижодий меҳнат активлигини кўтаряпти. Ҳозир ўнлаб ишчиларимиз беш йилликнинг учинчи йили ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросида завод ижтимоий тараққиётининг комплекс плани асосида ишлаётганимиздан буён тўплаган таржибамиз ва эришган ютуқларимиз ҳақида ҳисоб бердик. Корхонамизда бу соҳада амалга оширилаётган тадбирлар бюрода маъқулланди. Бу корхонамиз ишчи, инженер-техник ва хизматчиларини янада баракали меҳнат қилишга илҳомлантириб юборди.

Биз шу кеча-кундузда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олиш, тўққизинчи беш йиллик план топшириғини муддатидан илгари ошириб бажариш учун социалистик мусобақани ҳар қачонгидан қизитиб меҳнат қиляпмиз. Натижалар кутилганидан ҳам аъло даражада бўлаётганидан беҳад мамнунмиз.

Ҳ. АЛИМОВ,
«Ташкенткабель» заводининг директори.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети областлар, районлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасида дон экинларининг ҳосилини йиғиб-териб олиш, давлатга дон топшириш, уруғлик ва ем-хашак фондларини жамғариб қўйиш ва донни ташиб олиш борасида социалистик мусобақанинг 30 июнгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Кўчма Қизил байроғини **Сурхондарё областига** беришга қарор қилинди (область партия комитетининг секретари **Н. Муродов**, область ижроия комитетининг раиси **А. Қаримов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Х. Саидаҳмедов**, совхозлар трестининг директори **Ч. Қувондиқов**, «Ўзсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **Х. Жабборов**). Бу область дон экинлари ҳосилини йиғиб-териб олиш планини 26,3 процент, давлатга дон сотиш планини 13,5 процент, уруғлик жамғариш планини 28,9 процент бажарди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сурхондарё областининг **Шўрчи районига** беришга қарор қилинди. (Район партия комитетининг секретари **И. Рустамов**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Бегматов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **К. Бекмуродов**). Бу район дон экинлари ҳосилини йиғиб-териб олиш планини 46,5 процент, давлатга дон сотиш планини 29,7 процент, уруғлик жамғариш планини 37 процент бажарди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Сирдарё областидаги **«Ударник» совхозига** беришга қарор қилинди. (Совхоз директори **Л. Алиева**, партия ташкилотининг секретари **А. Умаров**, ишчилар комитетининг раиси **А. Пардаев**). Бу совхоз дон экинлари ҳосилини йиғиб-териб олиш планини 24 процент, давлатга дон сотиш планини 3,1 процент уруғлик жамғариш планини 12 процент ва ем-хашак жамғариш планини 12,3 процент бажарди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Тошкент область автомобилларда юк ташиш трестининг Янгийўлдаги **2503 автоколоннасига** беришга қарор қилинди. (Автоколонна бошлиғи **В. Дей**, партия ташкилотининг секретари, **В. Гривенко**, касаба союз группа ташкилотчиси **Ф. Капустян**). Автоколонна дон ташиб бериш планини 101,3 процент бажарди.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ — ЗАРБДОР ФРОНТ

Республикамиз комсомол-ёшлари чорвачиликни ривожлантириш, чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш соҳасида ибратли ишлар қилмоқдалар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ем-хашак тайёрлаш зарбдор икки ойлигининг бориши ва дастлабки ўн кунлигида қилинган ишларга якун ясади. Республикамизда ўз атрофига 70 минг 400 комсомол-ёшни бирлаштирган 2.443 зарбдор бригада тузилди. Улар далалар, яйловлар ва тоғ бағри зоналарида қизғин иш олиб боряпти. Шу кунгача 600 минг тоннадан зиёд хашак тайёрланди. Шу жумладан икки ойликнинг дастлабки ўн кунлигида 202 минг 800 тонна дағал хашак ўрилиб фермалар ёнига ғарамлаб қўйилди.

24 июнь — Бутуниттифоқ ёшлар шанбалиги кунида 309 минг 550 комсомол-ёшлар ўримда иштирок этиб, 51 минг тонна қимматбаҳо озуқа жамғардилар. Бухоро ва Наманган областларининг комсомол-ёшлари ем-хашак тўплашда айниқса яхши кўрсаткичларга эришиб, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар Сурхондарё ва Сирдарё областларининг комсомол-ёшлари ем-хашак тўплашда уюшқоқлик намуналарини кўрсатганликлари қайд этилди.

Ем-хашак тайёрлаш зарбдор икки ойлиги қизғин давом эттирилмоқда.

ҒАЛЛА ФРОНТИДА

ЧИРОҚЧИ. Охунбобоев номли совхозда ғалла ўриш ва давлатга дон топшириш қизғин паллага кирди. Шу кунларда унумдор далаларда 101 комбайн тинимсиз ишлаяпти. Илғор комбайнчилар — кунига 18-20 гектар ернинг ғалласини ўриб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўляпти. Янчилган дон марказий хирмонда тозаланиб тайёрлов пунктига жўнатиляпти.

Х. ОДИЛОВ.

●

ГУРЛАН. «Коммунизм» колхози шоликорлари ҳар йилдагидан кўп ва юқори сорт ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш иштиёқида меҳнат қилаётган Холбой Ўразбоев бошлиқ бригада шолизорларидаги ўсимликлар барқ уриб ўсяпти. Колхоз фидокорлари бу йил 3.830 тонна шоли тайёрлайдилар.

Ш. ҚЎЧҚОРОВ.

ҲАФИЗ АСАД МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Араб социалистик уйғониш партияси бош секретари, Сурия Араб Республикаси Президенти Ҳафиз Асад бошчилигидаги Сурия Араб Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 5 июлда расмий визит билан Москвага келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, бошқа расмий кишилар меҳмонларни кутиб олиш учун Сурия Араб Республикаси ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромига келдилар.

Ҳафиз Асад ва Н. В. Подгорний совет жангчилари сафлари олдидан ўтдилар.

Москва меҳнаткашларининг намояндалари Ҳафиз Асадни, Сурия Араб Республикасининг партия ва давлат арбобларини самимий табрикладилар.

Меҳмонлар аэродромдан Кремлга, улар учун ажратилган резиденцияга қараб йўл олдилар.

(ТАСС).

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МИНСК, 6 июль. (ТАСС). Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Рус бугун шу ердан Ватанига жўнаб кетди.

Куба республикаси, Совет Иттифоқи ва БССР давлат байроқлари билан безатилган аэродромда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, П. М. Машеров, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, БССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ф. А. Сурганов, БССР Министрлар Советининг Раиси Т. Я. Киселев, бошқа расмий кишилар ҳурматли меҳмонни унга ҳамроҳ бўлиб келган кишиларни кузатиб қолдилар.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини турмушга татбиқ эта бориб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашаётган республикамиз чорвадорлари чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш борасида катта муваффақиятларга эришдилар.

Қоракўлчилар қўзилатиш кампаниясини уюшқоқлик билан ўтказдилар ва давлатга қоракўл тери топшириш йиллик планини 104,3 процент бажардилар. Пиллакорлар давлатга 24,9 минг тонна ёки ўтган йилдагига нисбатан 4,3 минг тонна кўп кумуш тола сотиб, йиллик планни 124,8 процент адо этдилар.

Биринчи ярим йиллик халқ хўжалик плани гўшт тайёрлаш бўйича 104 процент, сут тайёрлаш бўйича 100,8 процент, тухум тайёрлаш бўйича 122,4 процент бажарилди. Тайёрлов пунктларига 1971 йил биринчи ярим йилидагига нисбатан 4,4 минг тонна гўшт, 5,1 минг тонна сут, 14,3 миллион дона тухум кўп топширилди.

Наманган областининг чорвадорлари яхши кўрсаткичларга эришдилар. Улар гўшт сотиш планини 116,9 процент, сутни — 113,3 процент, тухумни — 132,7 процент, жун сотиш планини 122,6 процент адо этишди.

Тошкент областининг чорвадорлари гўшт тайёрлаш планини 112,1 процент, сутни — 115,7 процент, тухумни — 122,3 процент, жун тайёрлаш планини 163,7 процент, Андижон области эса гўшт тайёрлаш планини 114 процент, сутни — 112,9 процент, тухумни — 132,6 процент, жун тайёрлаш планини 122,6 процент адо этдилар.

Қорамоллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги кўпайди. Республикамизда ҳар бир сигирдан ўртача сут соғиб олиш ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 40 килограмм кўпайди, Наманган области хўжаликларида — 109 килограмм, Сирдарё областида эса 84 килограмм ошди.

Чорвачиликнинг озуқа базаси ривожланиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. 1 июлга қадар 922 минг тонна дағал хашак жамғарилди. Бу, ўтган йилнинг биринчи ярим йиллигида тайёрланганига нисбатан 137 минг тонна кўпдир. 635 минг тонна сенаж бостирилди, бу, ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 496 минг тонна кўп демакдир. Витаминли ун тайёрлаш ҳам анча кўпайди.

Шу билан бирга, баъзи областлар чорвачилик маҳсулотлари сотиш ярим йиллик планларини бажара олмадилар Сурхондарё, Хоразм, Сирдарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР гўшт сотиш бўйича, Фарғона, Бухоро ва Сурхондарё областлари сут сотиш бўйича, Қашқадарё области эса қоракўл тери сотиш бўйича ярим йиллик планни бажармади.

Республикада давлатга жун сотиш бўйича ярим йиллик план 82,7 процент адо этилди. Бу соҳада Сирдарё, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё областлари ва Қорақалпоғистон АССР орқада қолаётирлар. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари жун сотиш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилаб, йиллик планнинг бажарилишига эришишлари керак.

Кўпгина хўжаликлар жамоат чорвачилиги маҳсулдорлигининг оширилишига ҳамон эришолган эмаслар. Фарғона областида сигирлардан соғиб олинадиган сут миқдори ўтган ярим йилда 1971 йилнинг биринчи ярим йиллигидагига нисбатан бор-йўғи 2 процент, Самарқанд областида 6 процент кўпайди. Бухоро ва Қашқадарё областлари хўжаликларида эса ҳатто камайиб кетди.

Сирдарё. Фарғона, Самарқанд, Қашқадарё ва Хоразм областлари хўжаликларида товуқлардан тухум олиш камайиб кетди.

Қорамоллар подасини тўлдириш, насл олиш ва уни тўла сақлаб қолиш тадбирларини белгилаш керак.

Республикамиз колхоз ва совхозларида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа борган сари кенг ривожланмоқда. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари колхозчилар ҳамда совхозларнинг ишчилари ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришлари, деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига уларни сафарбар этишлари зарур.

ПАРТИЯ ҲАЁТИ САҲИФАСИ

*

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК комбинати партия комитети қошидаги штатсиз комиссия ишлаб чиқариш илғорларини партия сафига тайёрлашда ибратли ишлар қилмоқда. Комиссия составига кекса ва тажрибали коммунистлар кирган. Улар илғорларнинг партияга қабул қилинишига тайёргарлиги, КПСС Устави билан танишлиги ва шунингдек тегишли ҳужжатларнинг тўғри тўлдирилганлигини текширадилар, партия сафига кираётган кишилар билан суҳбатлашадилар. Суратда: штатсиз комиссия аъзолари (чапдан) Г. Гаврилов, В. Преображенский, Т. Лунин, И. Брессо, И. Кукаев, А. Егоричевалар партия аъзолигига кириш учун ариза берган ёш ишчи Ю. Фозилов билан суҳбатлашмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

✦ КАДРЛАР — ОЛТИН ФОНД.

✦ КОММУНИСТ — УЛУҒ НОМ, УНИ ПОКИЗА САҚЛАЙЛИК.

✦ ЯНГИ ЖАМИЯТ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАШ — МУҚАДДАС БУРЧ.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ШУНГА ЭРИШМОҚЛАРИ КЕРАККИ, ҲАММА КОММУНИСТЛАР КПСС ПРОГРАММАСИ ВА УСТАВИ ТАЛАБЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛАДИГАН БЎЛСИНЛАР, ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА ВА ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТДА ЎЗЛАРИНИНГ АВАНГАРДЛИК РОЛЛАРИНИ АМАЛДА БАЖАРСИНЛАР, ПАРТИЯ ТОПШИРИҚЛАРИГА ВИЖДОНАН МУНОСАБАТДА БЎЛСИНЛАР, МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ НАЗАРИЯСИНИ ТИНИМСИЗ ЎРГАНИБ БОРСИНЛАР, СОВЕТ ҚОНУНЛАРИГА, КОММУНИСТИК АХЛОҚ НОРМАЛАРИГА ВА СОЦИАЛИСТИК ЖАМИЯТ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ЭТИШДА НАМУНА БЎЛСИНЛАР.

(КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қароридан).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

АНДИЖОН. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш ва халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини ошириш борасида партия ташкилотларининг ишини кучайтириш тўғрисида область партия комитетининг секретари Н. Раҳимов доклади муҳокама қилинди.

Пленум шунингдек партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан область партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилди. Бу хусусда область партия комитетининг иккинчи секретари Б. А. Красниковнинг доклади тингланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ҚАРОР ВА ИЖРО

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленумида Қашқадарё, Бухоро, Самарқанд областлари, айрим шаҳар ҳамда район партия комитетлари аппаратида мутахассис кадрлар камлиги, республиканинг айрим министрликлари, жумладан Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, «Ўзбекбирлашув» системасида хотин-қиз кадрларни раҳбарлик лавозимларига қўйишга етарли эътибор берилмаётгани танқид қилинган эди. Мухбирларимиз ана шу ташкилот раҳбарларининг баъзиларига мурожаат қилиб, бу камчиликларни тугатиш учун қандай ишлар қилинаётганини айтиб беришни сўради.

Бухоро область партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Н. ПЕТРОВ:

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленуми энг актуал масала — КПСС XXIV съезди қарорлари асосида кадрлар билан ишлашни янада такомиллаштириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди ва аниқ йўл-йўриқларни белгилаб берди. Пленумда мутахассис кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва улардан фойдаланишда областимиз партия ташкилотлари фаолиятида жиддий камчиликлар борлиги ҳаққоний танқид қилинди. Пленумдан кейин областда кадрларни танлаш, айниқса уларнинг составини мутахассислар ҳисобига тўлдириб бориш тўғрисида конкрет тадбирлар ишлаб чиқдик.

Аввало Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бу пленуми қарори область, шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида, барча бошланғич партия ташкилотларида чуқур ўрганиб чиқилди. Йиғилишларда сўзга чиққан коммунистлар ўз партия ташкилотларида олий маълумотли инженер-техниклар, ирригаторлар, агрономлар, зоотехниклардан фойдаланишнинг аҳволи, уни янада яхшилаш масаласини чуқур анализ қилиб бердилар.

Ҳозирги вақтда областимиздаги барча шаҳар, район партия комитети секретарлари, райижроком раисларининг 60 процентга яқини олий маълумотли, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалик мутахассисларидир.

Пленумдан кейин Навоий, Бухоро шаҳар партия комитетлари аппаратида ишлайдиган мутахассислар сони анча кўпайди. Қишлоқ хўжалигида раҳбар кадрлар сони мутахассислар ҳисобига ортиб бораяпти. Областимиздаги 143 колхоз раислари ва совхоз директорларидан 114 киши қишлоқ хўжалик мутахассисларидир. Ромитан ва Бухоро районларида бу соҳада айниқса катта силжиш бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленумида Шофиркон район партия комитетининг колхоз ва совхозларда мутахассис кадрларни жой-жойига қўйиш ва улардан фойдаланишда бир қатор камчиликларга йўл қўяётгани жуда тўғри танқид қилинган эди. Область партия комитети Шофиркон райкомининг кадрларни танлаш ва уларни жой-жойига қўйишдаги иш услубини яхшилашга қаратилган конкрет тадбирлар белгилади. Ҳозир райондаги «Қизил байроқ», Охунбобоев номли, «Ленинобод», Карл Маркс номли колхозларда серғайрат, олий маълумотли агрономлар раислик қилмоқдалар. Бригада бошлиқлари, бўлимларнинг бошқарувчилари, чорвачилик фермаларининг мудирлари составида ҳам мутахассислар сони аста-секин ортиб бормоқда. Кадрларнинг сифат составини яхшилаш — меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга катта таъсир кўрсатаётир.

Лекин, Шофиркон район партия комитети олдида бу соҳада ҳали катта, масъулиятли вазифалар турибди. Район партия комитети ва район совети ижроия комитети аппаратларида саноат ва қишлоқ хўжалик мутахассислари жуда оз. Район партия комитети ва унинг бюроси кадрлар масаласини чуқур ўрганмаганлиги, бу муҳим ишга объектив баҳо бермагани сабабли ана шундай вазият вужудга келган. Биз райком ва райижроком аппаратида кадрларнинг составини саноат ва қишлоқ хўжалик мутахассислари ҳисобига мустаҳкамлаб боришни қатъий белгилаб қўйдик. Худди шунга ўхшаш аҳволни Ғиждувон, Қоракўл, Навоий районларида ҳам учратиш мумкин. Область партия, совет ташкилотлари мазкур район партия комитетларидан кадрлар билан ишлашни янада такомиллаштиришга жиддий эътибор беришни талаб қилмоқда.

Кейинги йилларда Бухоро областида кадрлар билан ишлашда соғлом маънавий-сиёсий вазият вужудга келди. Бу, айниқса кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Кадрларни ҳадеб алмаштиравериш практикасига бутунлай барҳам берилди. Меҳнатда ўзини кўрсатган, катта ҳаёт мактабини ўтаган ташаббускор кишиларни масъулиятли лавозимларга кўтариш кенг қарор топмоқда.

Ўзбекистон ССР савдо министри ўртоқ Ғ. ЮСУПОВ:

— Савдо министрлиги ва унга қарашли ташкилотлар ҳамда корхоналар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленумидан кейин кадрлар билан ишлашга янада жиддийроқ эътибор бера бошладилар.

Ҳозирги кунда савдо ва умумий овқатланиш системасида ишлаётган кишиларнинг 59 мингга яқини хотин-қизлар бўлиб, улар жами ишловчиларнинг 57,8 процентини ташкил этмоқда. Мутахассисларимизнинг 75 проценти, сотувчиларнинг эса 67 процентини аёллар ташкил этади. Область савдо бошқармалари ҳамда умум овқатланиш тармоқларида хотин-қиз кадрларини кўпайтириш ва уларнинг ишдаги ролини оширишга ҳаракат қилинмоқда. Бир қатор область савдо тармоқларида ишлаётган аёллар республика бўйича ўртача миқдорга нисбатан анча ортиқдир. Бунга хотин-қизлар жами ишловчиларнинг 81,1 процентини ташкил этган Тошкент область ижроия комитети савдо бошқармаси, Қорақалпоғистон Автоном Республикаси Савдо министрлиги, Бухоро ва Хоразм область савдо бошқармаларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Министрлигимиз қизларни савдо ишига жалб этишда комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда иш олиб бораётир. Район комсомол комитетлари бу ишга меҳр қўйган ўрта маълумотли қизларни савдо ва умум овқатланиш тармоқларига ишга тавсия этмоқда. Бу ҳамкорлик айниқса Сирдарё ва Тошкент областларида самарали бўлаётир. Уч ой ичида Сирдарёда 160, Тошкент областида эса 210 та қиз, бутун республикамиз савдо системасида эса 1120 қиз ишга олинди. Шуни мамнунлик билан айтиш керакки, бундай ёшлар ишчанлик ва ҳалоллик билан меҳнат қилиб, кўпчиликнинг ишончи ва эътиборини қозонмоқда.

Аёл кадрларнинг ишдаги қобилияти ва жамоатчилик фаолиятларига қараб масъулиятли вазифаларга қўйиш ҳар бир савдо ташкилотининг эътиборида турибди. Кейинги вақтда магазин директорлиги ва мудирлиги лавозимларига 575 хотин-қиз қўйилди, ошхона директорлари ва ишлаб чиқариш мудирлари орасида аёллар 95 тага кўпайди. Хотин-қизларни масъулиятли лавозимларга кўтариш ҳақида гапирганда Любовь Матвеевна Винокурованн тилга олиб ўтиш керак. У оддий сотувчиликдан «Тошпромторг» директорининг ўринбосари лавозимига кўтарилди. Хотин-қиз кадрларни тайёрлашда катта иш олиб бораётган ходимларимиздан бири Рухсора Раҳимовадир. «Тоштекстильшвейторг» директорининг кадрлар бўйича ўринбосари бўлиб ишлаётган Раҳимова бу соҳага қизларни жалб этиш, уларнинг малакали мутахассислар бўлиб етишишлари учун ҳаракат қилади. Бу ташкилотда ишлаб турган кишиларнинг асосий қисми хотин-қизлардир.

Министрлигимиз соҳасидаги 530 раҳбар ходимнинг 115 таси аёллардир. Ўзбекистон Савдо министрлигида ишлаб чиқилган тадбирлар бўйича тўққизинчи беш йилликнинг охиригача бу соҳага 21 минг хотин-қизни жалб этиш ва уларнинг савдо соҳасидаги салмоғини 65 процентга кўтариш режаланган.

«Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси ўртоқ М. ҲАСАНОВ:

— Ўзбекистон матлубот кооперацияси йирик ташкилот бўлиб, унда 100 мингдан ортиқ киши ишлаб турибди. У республикамиз аҳолисининг катта қисмига хизмат кўрсатмоқда. Ана шу катта коллектив олдида турган энг муҳим вазифаларни муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан кадрлар билан ишлашнинг қандай йўлга қўйилганлиги билан боғлиқдир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг жуда муҳим масалага бағишланган VI пленуми кадрлар билан ишлашни янада яхшилашнинг асосий йўлларини кўрсатиб берди. Пленум қарори «Ўзбекбирлашув»нинг барча коллективлари йиғилишларида, район матлубот жамиятлари, савдо базалари, шунингдек бошқа ташкилотлар ҳамда корхоналарда кенг муҳокама қилинди. Бу муҳокамаларда раҳбар ва моддий жавобгар ходимларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ишларини яхшилаш, кадрларнинг қўнимсизлигига қарши кураш, район комсомол комитетлари йўлланмаси билан маҳаллий миллат қизлари ва ёшларини савдо системасига тортишни кучайтириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқилди.

Пленумдан кейин ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин шунга қарамай, ҳозирдаёқ айтиш мумкинки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми қарори кооператив ташкилотлар томонидан муваффақиятли амалга оширилмоқда. Сўнгги уч ой мобайнида 380 хотин-қиз раҳбарлик лавозимларига кўтарилди. 1800 хотин-қиз эса «Ўзбекбирлашув» системасига ишга қабул қилинди ҳамда ўқишга тортилди.

Тўққизинчи беш йилликда Ўзбекистон матлубротчилари зиммасида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Чакана товар обороти қарийб 56 процент ортиши керак. Моддий-техника базасини юксалтиришга 200 миллион сўм сарфланади. Бу вазифаларни муваффақиятли адо этмоқ учун кадрлар билан ишлашни янада яхшилашимиз керак. Бу беш йилликда ҳам маҳаллий миллат хотин-қизларини ва ёшларни кооперация системасига тортишга алоҳида эътибор берилади. 1975 йилга келиб, моддий жавобгар лавозимларда ишлаётган хотин-қизлар жами ходимларнинг ярмини ташкил этиши керак. 1975 йилгача «Ўзбекбирлашув»га қарашли кооперация техникумларида 8400 мутахассис тайёрланади. 32700 киши савдо касбларига ўргатилади. Шуларнинг 70 фоизи аёллар бўлишини айтиб ўтиш керак.

Ўзбекистон матлубот кооперациясининг ходимлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи тузилган куннинг 50 йиллигини янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар.

ҲАЁТ ТАЛАБИ

КПСС XXIV съезди алоҳида таъкидлаганидек, социалистик жамият тараққиёти шароитида коммунистик тарбиянинг аҳамияти ва роли тобора ўсиб боради. Ҳозирги вақтда жамиятнинг ҳар бир аъзоси онгида илмий дунёқарашни шакллантириш ва одамларни меҳнатга коммунистик муносабат, ахлоқий поклик ва юксак ғоявийлик, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялаш, уларнинг ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш муҳим масалалардан, ҳаётимизнинг асосий талабларидан ҳисобланади. Жамият аъзоларининг ҳаётига социалистик турмуш ва маданиятни тўла сингдириш, яхши урф-одатлар, маросимлар ва анъаналарни пропаганда қилиш ҳамда кенг жорий этиш меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳал қилувчи воситалардан биридир.

Мамлакатимизда социализм ғалабаси туфайли совет халқи ҳаёти ва турмушида улуғвор сиёсий, иқтисодий ва маданий ўзгаришлар рўй берди. Социалистик идеология жамиятимизнинг ягона ҳукмрон идеологиясига айланди. Совет кишиларининг аксарияти турмушда ҳам, ишлаб чиқаришдаги фаолият доирасида ҳам эски жамиятнинг сарқитларидан ва диний ҳурофотлардан, қолоқ урф-одат ва маросимлардан холи бўлиб қолди. Улуғ Октябрь, биринчи Май, Ғалаба, 8 Март куни байрамлари, янги туғилганларни тантанали равишда рўйхатдан ўтказиш ёшларнинг ишчи оиласига кириб келишини нишонлаш, алифбе байрами, комсомол тўйлари, мактабда сўнгги қўнғироқ маросимлари, паспорт топшириш ва шу сингари бир талай янги урф-одатлар халқимиз ҳаётига тобора чуқурроқ сингиб бормоқда

Область, шаҳар, посёлка ва қишлоқ Советлари ҳамда корхона, ташкилот, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотлари қошида янги урф-одат ва маросимларни пропаганда қилиш ва оммалаштириш ишлари бўйича Советлар тузилди. Уларнинг ишида партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари, олимлар, педагоглар, маданият ходимлари, меҳнаткашлар вакиллари ва ишлаб чиқариш илғорлари фаол қатнашмоқда. Область ва район газеталари саҳифаларида, маҳаллий радио эшиттиришларида халқнинг яхши анъаналарини, оилавий байрамлар, янги урф-одатлар ва маросимларни пропаганда қилиш анча кучайди. Натижада областимизда тантанали вазиятда никоҳ қилиш, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, шунингдек, паспорт топшириш маросимларини ўтказиш одат тусига кирмоқда. «Шанба оқшоми», «Наврўз байрами» ва бошқа шу сингари маросимларни ўтказишда Наманган ва Чуст шаҳарларининг кўпчилик маҳаллаларидаги агитация-пропаганда группалари бой тажриба орттирдилар.

Ўтган йили областимизнинг барча районларида иттифоқдош республикалар ва Ўзбекистон областларининг вакиллари, шунингдек, чет эллардан келган меҳмонлар иштирокида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган «Интернационал дўстлик кунлари» бўлиб ўтди. Область комсомол комитетининг ташаббуси билан «Ҳозирги даврда ёшларни интернационализм руҳида тарбиялаш проблемалари» мавзуида барча районларнинг ёшлари, вакиллари иштирокида илмий-назарий конференция ўтказилди. 1971 йил 9 май — Ғалаба куни эса Косонсой посёлкасида республика ҳарбий комиссариати вакиллари иштирокида «Жанговар шуҳрат уйи» очилди.

Наманган шаҳрида икки йилдан буён «Колхозчилар куни» муваффақиятли ўтмоқда. Область марказидан олисда жойлашган колхоз ва совхозларга театр коллективи бориб томошалар кўрсатиши уюштирилмоқда.

Областимизда марказ-қишлоқ клублари иши ҳам бирмунча жонланиб бораяпти. Улар фаолиятини кучайтиришга эътибор бераётган қатор колхозларнинг партия ташкилотлари қишлоқ клубларини деҳқонларимизнинг чинакам маданий ҳордиқ чиқарадиган жойига айлантириш тадбирларини кўрмоқдалар. Поп районидаги Ленин номли колхозда олиб борилаётган ишлар ибратлидир. Бу ерда колхозчиларни клубга жалб этишнинг турли форма ва усулларидан фойдаланилмоқда. Турли янги маросимлар, қизиқарли кечалар планли равишда доимо клубда ўтади. Шу йилнинг ўзида ёшларни ҳарбий хизматга узатиш, кекса колхозчиларни пенсияга кузатиш, колхоз ветеранлари билан учрашувга бағишланган ўнлаб қизиқарли кечалар, турли темаларда лекция-суҳбатлар уюштирилди. Колхоз клубида ташкил этилган «Бахт уйи» ёшлар, келин ва куёвларнинг қутлуғ даргоҳи бўлиб қолди. Хозиргача бу ерда кўплаб комсомол тўйлари ўтказилди.

Маълумки, колхоз клуби қишлоқ бадиий ҳаваскорларини уюштириш ва уларни тарбиялаб етиштиришда муҳим марказдир. Учқўрғон районидаги «Октябрь» колхози клуби ҳузурида ташкил этилган «Гулдаста» ашула ва рақс ансамбли, Задарё районидаги Гултепа қишлоқ Совети клуби қошидаги кекса мақомчилар ансамбли областимизда шуҳрат қозонмоқда. Тўрақўрғон районидаги «Дилшод», Уйчи районидаги «Лола», Наманган шаҳридаги «Наманган гуллари» рақс ансамблларининг ташкил топиши омма орасида талантлар сафи кун сайин кенгайиб бораётганлигидан далолат беради.

Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялаш, эскилик сарқитларига қарши кураш соҳасида ҳам бирмунча ишлар қилинмоқда. «Билим» жамияти аъзолари шаҳар ва район партия комитетларининг штатсиз лекторлари атеистик мавзулардаги лекциялар билан омма ўртасида мунтазам чиқиб турадилар, область территориясидаги «муқаддас» жойларнинг келиб чиқишини тарихий фактларга суянган ҳолда тўла тушунтирадилар.

Диний урф-одатларга ва зарарли анъаналарга берилган баъзи кишилар ҳозиргача диний маросим ва баъзи тўйларда ўринсиз, ортиқча зиёфатлар, совға-саломлар, сарф-ҳаражатлар қилиб, ўзлари учун зарур бўлган оилавий эҳтиёжлардан ҳам воз кечадилар.

Область партия комитети янги маросимларни чуқур ўрганиш мақсадида партия, совет, комсомол органлари ва жамоатчилик ташкилотларининг вакилларидан иборат комиссия ташкил қилди. Комиссия составига партия, совет аппаратларида ишлаган, катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган 64 киши киритилган. Комиссия аъзолари Наманган шаҳри ва районлардаги турли касб эгалари томонидан ўтказилган тўй ва маросимларда бўлиб, ана шу комиссияларнинг фаолиятлари билан танишдилар, улар тажрибасини ўрганиб чиқиб, тавсиялар ишлаб чиқдилар. Мазкур тавсияда янги ҳаёт қурувчи икки ёш учун зарур бўлган уй-рўзғор, кийим-кечак нормалари белгилаб берилган.

Коммунистик тарбия — кишининг онгини ва хулқини қайта тарбиялаш, хусусий мулкчилик психологияси ва буржуа ахлоқининг сарқитларини тугатиш, ўтмишдан мерос бўлиб қолган зарарли урф-одатлар ва маросимларга узил-кесил барҳам бериш мураккаб жараёндир. Шунинг учун ҳам областимизнинг ҳамма жойида янги урф-одатларни жорий этишда фақат ижобий ишлар қилиняпти, деб бўлмайди. Шундай ҳоллар ҳам учрамоқдаки, айрим маҳалла комитетлари, уй бошқармалари, қишлоқ Советлари, жамоат ташкилотлари диний сарқитларга қарши курашни кучайтирмаётирлар

Яқинда Наманган шаҳрида янги маросимларни пропаганда қилиш, уларни меҳнаткашлар турмушига сингдиришга бағишлаб ўтказилган икки кунлик область семинар кенгашида ана шу масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Ўтмишнинг зарарли сарқитларига қарши кураш илмий дунёқарашнинг тантанаси учун кураш демакдир. Шундай экан, идеология фронтининг барча ходимлари ўтмиш сарқитларининг ҳар қандай кўринишига нисбатан асло бепарво қараб тура олмайдилар.

Т. РЎЗИБОЕВ,
Наманган область партия комитетининг секретари

КОММУНИСТНИНГ ОБРЎСИ

Ленин партиясининг аъзоси бўлиш —буюк бахт, юксак шарафдир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев партия XXIV съездида қилган ҳисобот докладида таъкидлаганидек, меҳнатда ҳам, ижтимоий ҳаётда ҳам, ўқишда ҳам, турмушда ҳам—ҳаммавақт ва ҳамма жойда коммунист коммунистлигича қолиши, бизнинг ленинча партиямизнинг аъзоси деган юксак номга муносиб бўлиши зарур.

Район партия ташкилоти коммунистларнинг етакчилик ролини ва сиёсий тарбиячи сифатидаги фаолиятини ошириш, уларнинг меҳнаткашлар ўртасидаги обрў-эътиборини юксак даражага кўтариш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Райондаги корхона, муассаса, колхоз ва совхозларда 98 та бошланғич партия ташкилотлари ва 195 та цех ҳамда бригада партия ташкилотлари ишлаб турибди. Уларнинг атрофига 2577 коммунист уюшган.

Ўзининг жўшқин ташкилотчилик фаолияти, партия аъзосига хос ажойиб фазилатлари билан омманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлган коммунистлар ҳақида фахрланиб гапиришимиз мумкин. «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи Каримбой Эркаев коллектив хўжалик ишлаб чиқаришининг моҳир раҳбари сифатида довруғ қозонди. Унинг ташкилотчилик қобилияти, кишиларни ўзига эргаштира билиш санъати бригада аъзоларини пахтадан мўл ҳосил етиштиришга сафарбар қилишда яққол намоён бўлди. Натижада у коммунистларнинг катта ишончига сазовор бўлди, район партия комитетининг бюро аъзолигига сайланди.

«Коммунизм» колхозининг аъзоси Эшимбет Собиров бутун куч-ғайратини коллективнинг ишига, шолидан муттасил юқори ҳосил етиштиришга бағишламоқда. Унинг фидокорона меҳнати муносиб тақдирланди, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлди. Э. Собиров коммунистларнинг ишончини қозонди, область партия комитети аъзолигига сайланди. Куйбишев номли колхоз аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Сўна Матюсупова коммунист ва депутат сифатида халқ хизматкори деган номни муносиб равишда оқламоқда.

Бундай ижобий мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Меҳнат ветеранларидан Абдусалом Ғафуров, Матвафо Юсупов, Хўжа Умаров, Абдулла Бекатов, Ражаб Оқбоев каби коммунистлар пенсияга чиққанларидан кейин ҳам яратувчилик меҳнати ва актив жамоатчилик ишини давом эттирмоқдалар. Улар кўпчилик ўртасида ҳурмат ва обрў қозонган.

Ибратли ташаббус ва яхши ишларда коммунистлар байроқдор бўлмоқдалар. Миришкор деҳқонлар, 45-50 центнерчи пахта усталари орасида коммунистлар кўпчиликни ташкил этади. Механизациялашган кўчма колоннанинг экскаваторчилари Николай Панафидин, Бобожон Ўрозматов ва уларнинг издошлари беш йиллик планни уч ярим йилда бажариш мажбуриятини олдилар. Бу олижаноб коммунистларнинг ташаббусини район партия комитети маъқуллади. Меҳнатда, ўқишда ва турмушда ибрат бўлаётган бундай коммунистларнинг ташаббуслари ва ибратли ишлари ҳамма ерда кенг қўллаб-қувватланмоқда.

КПСС Уставида қайд этилганидек, партия КПСС Программасини, Уставини бузувчи ва коммунист деган юксак номга ўзининг хулқ-атвори билан доғ туширувчи шахслардан ўзини холи қилади. Район партия комитети партия ҳаётининг бузилмас қонуни бўлган КПСС Уставининг бу талабига оғишмай амал қилаётир. «Ўзсельхозтехника» район бирлашмаси ходими Раҳимбой Юсупов, «Янгиобод» совхозининг бўлим бошлиғи Серафим Пак ва савдо ходими Саидабдулла Одамов коммунистга ёт бўлган хулқ-атворлари учун партия сафидан чиқарилдилар.

Биз партия аъзоси деган улуғ номга номуносиб хатти-ҳаракат қилган кишиларни қилмишларига яраша жазолаш билан бир вақтда, коммунистлар ўртасида тарбиявий ишни кучайтиришга, уларнинг масъулиятини оширишга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Коммунист деган улуғ номни покиза сақлаш, партия аъзосининг активлиги ва обрўсини юксак даражага кўтариш учун ҳамма тадбирларни кўрамиз. Бу эса партия ташкилотининг етакчилик ролини янада оширишга, районимиз олдида турган хўжалик ва сиёсий вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам беради.

Ҳ. РАҲИМОВ,
Гурлан район партия комитетининг биринчи секретари.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР МАКТАБИ

ПАХТА—ОЗУҚА—ЧОРВА

Хоразм область Янгиариқ районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхознинг 1972 йилдаги социалистик мажбуриятлари:

◆ ГЕКТАРИДАН 45 ЦЕНТНЕРДАН ПАХТА ХИРМОНИ КЎТАРИЛАДИ.

◆ ДАВЛАТГА 7.500 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» СОТИЛАДИ.

◆ АҲОЛИГА 450 ТОННА СУТ АРМУҒОН ЭТИЛАДИ.

◆ 160 ТОННА ГЎШТ ТАЙЁРЛАНАДИ.

◆ ЖАЙДАРИ СИГИРЛАРДАН 2.500 ЛИТРДАН СУТ ОЛИНАДИ.

◆ ҲАР БОШ ҚОРАМОЛНИНГ ТИРИК ВАЗНИ 450 КИЛОГРАММ БЎЛАДИ.

◆ 10 МИНГ ТОННА СИЛОС ВОСТИРИЛАДИ.

Колхозчи деҳқонларимиз тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи босқичида ана шундай юксак мажбуриятлар қабул қилдилар. Пахта — асосий бойлигимиз. Шу важдан майдонни кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш, дала ишларини комплекс механизациялашга катта эътибор беряпмиз. Ўн йилдан буён пахта тайёрлаш давлат планини муттасил бажариб келяпмиз, ҳар йили она-Ватанга 1000-1200 тонна қўшимча пахта топширяпмиз. 1972 йилда гектаридан 45 центнердан пахта хирмони кўтариш мажбуриятини олдик. Мажбуриятни шараф билан бажариш учун ишчи кучи, техника, ёрдамчи воситаларга эгамиз. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, пахтачилик ишларини комплекс механизациялаш учун етарли билим ва тажрибага эгамиз. Шуни ҳам айтиш керакки, пахта-беда алмашлаб экишни кенг кўламда жорий этиш йўли билан ҳам ҳосилдорликни кўтаряпмиз, ҳам чорва моллари озуқа базасини мустаҳкамляпмиз. Натижада сут, гўшт ва бошқа хил маҳсулот тайёрлашда муайян муваффақиятларга эришяпмиз.

Пахта-беда алмашлаб экиш — деҳқончилик маданиятини юксалтиришнинг муҳим омилидир. Бу усул кенг қўлланилганда тупроқнинг донадорлиги ошиб, келгусида маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда яхши кўрсаткичларга эришиш имконияти яратилади. Биз ғўза билан бедани алмашлаб экамиз. Кейинги йилларда алмашлаб экишга маккажўхорини ҳам киритдик. Чунки кўп йиллик тажриба маккажўхори ғўза ва беданинг яхши йўлдоши эканлигини амалда исбот этди. Хоразм азалдан бедачилик макони. Илғор хўжаликлар гектаридан 170 центнерга етказиб ҳосил оляпти. Бизда ҳам ҳосилдорлик 150 центнерга етай деб қолди. Шуниси диққатга сазоворки, уч йиллик беда тупроқ қатламида 400-500 килограмм азот тўплайди, сув, ҳаво режимини яхшилайди. Яна бир муҳим томони ерни вилт замбуруғларидан тозалашда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Ўтган йили янги ер ўзлаштириш ҳисобига экин ерини 80 гектар кенгайтирдик. Ўша ерга беда сепдик, бу йил ҳам беда ўстиряпмиз, келаси йили ҳам шундай қилинади. Лекин тўртинчи йилга ўтганда бедазорни ҳайдаб ўрнига чигит экамиз ва пахта етиштирамиз. Унгача яна янги ер ўзлаштиришни давом эттириб бораверамиз. Юқорида алмашлаб экиш кенг жорий этилаётгани туфайли колхоз бўйича ҳар йили пландан ташқари 1000-1200 тонна пахта тайёрлангани айтилди. Бу дастлабки босқичдаги кўрсаткичдир. Ўтган йили схема бўйича кўп йиллик бедазорлардан бир қисмини пахтачиликка мосладик. Вилт босган отизларга «Тошкент-1» навли серҳосил пахта чигитини экдик. Ўғитлашни тупроқ картограммасига тўла амал қилган ҳолда ўтказдик. Ўсиш, ривожланишдан орқада қолган ғўзаларни табақалаб парваришладик. Натижа чакки бўлмади. Ҳосилдорлик кескин кўтарилди ва хўжалик бўйича гектаридан олинган ҳосил 4 центнер ортиб, планга қўшимча 2 минг тонна «оқ олтин» тайёрлашга муваффақ бўлдик.

Тажриба шуни кўрсатдики, пахта ҳосилдорлигини юқори поғонага кўтариш учун резервлар кўп. Лекин улардан ҳозирча тўла фойдаланаётганимиз йўқ. Бундай резервлар фақат биздагина эмас, бошқа колхозлар, совхозларда ҳам бор. Тўққизинчи беш йилликнинг барча тармоқлар бўйича юки шу қадар оғир, айни кезда шарафлики, уни дадил кўтармоқ, манзилга толиқмай етмоқ учун ҳамма резервларни қидириб топиш ва ишга тушириш талаб этилади. Шундан айримларини кўрсатиб ўтмоқчимиз.

Бригадалар ўртасида ҳосилдорликда тафовут бор. Колхозимизда 24 та пахтачилик бригадаси бўлиб, уларни етиштирган ҳосилининг чўғига қараб 3 группага бўлиш мумкин. Салой Матназаров бошлиқ бригада аъзолари ўтган йили гектаридан 62 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, мисли кўрилмаган ғалабага эришди. Қобул Раҳмонов, Саъдулла Мадаминов бошлиқ бригадаларда ҳам ҳосилдорлик гектар ҳисобига 60 центнерни ташкил этди. Лекин бундай юқори ҳосилли бригадалар сони ҳали кам. Уларни кескин кўпайтиришимиз керак.

Бригадаларимизнинг кўпчилиги 42-45 центнерлик маррани эгаллаб турибди. Ҳар йили шулардан бир-иккитаси юқори ҳосилли бригадалар сафига қўшиляпти. Оз қисм бригадаларимизда ҳосилдорлик гектар бошига 38-39 центнер бўляпти, ҳатто иккита бригадада ҳосилдорлик 36 центнердан кўтарилмаяпти. Бунда бирор пинҳона сир йўқ. Ҳамма бригадаларимиз бир хил ер, сув, об-ҳаво ва иқлим шароитига эга, ишчи кучи, техника жиҳатдан ҳам тафовут кам. Тўғри, иккита бригадага қарашли пахта ерлари янги ўзлаштирилиб қишлоқ хўжалик оборотига киритилди, экинзорлар ҳозирча тўла донадорлик хусусиятига эга эмас. Шунинг учун ўшандай майдонларнинг ҳар гектаридан 36 центнердан пахта хирмони кўтарилишини дуруст ҳол деб ҳисоблаймиз. Лекин эскидан деҳқончилик қилиниб келинаётган зонадаги бригадаларда ҳосилдорликнинг 55-60 центнерга кўтарилмаётгани бизни жиддий ташвишга соляпти.

Яқинда правление ва партия комитетининг қўшма мажлисини ўтказиб, рўй берган аҳволни атрофлича таҳлил қилиб чиқдик. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, нисбатан кам ва ўртача ҳосилли бригадаларни юқори ҳосилли бригадалар даражасига кўтариш ялпи пахта миқдорини 900-1000 тонна кўпайтириш имкониятини беради. Бу — муҳим резервдир. Диққат-эътиборни ана шу муҳим вазифани бажаришга қаратяпмиз. Бу йил 60 центнерчи бригадалар сони ўтган йилдагидан уч баравар кўпаяди, умумий бригадаларимизнинг ярмидан кўпроғи ҳосилдорликни гектар бошига 6-7 центнер кўтаради, 40 центнердан кам хирмон кўтарадиган бирорта бригада бўлмайди.

Колхозимиз пахта уруғчилиги хўжалиги. 1000 гектар ернинг пахтаси қўлда терилиб, тайёрлов пунктига уруғлиқ учун топширилади. Шу майдонда бир марта қўл терими ўтказилади, холос. Кейинги ҳосил машиналарда терилиши мумкин. Умуман колхозимиз пахтачиликни, хусусан теримни машиналаштиришда катта ғалабаларга эришмоқда. Масалан, 1971 йилдагина машиналарда пландаги 2.100 тонна ўрнига 3.500 тонна пахта терилди.

Лекин теримни машиналаштиришда ҳали жиддий камчиликлар бор. Бултур колхозимиз бўйича бир машинанинг иш унуми 120 тоннани ташкил этди. Ваҳолонки, илғор механизаторларимиз суръатни 250 тоннадан ҳам ошириб юбордилар. Теримда фурсат, иш унумининг юқори бўлиши ҳал қилувчи роль ўйнайди. Бу йил далаларимизда 35 та терим машинаси ишлайди. Ҳар машинада ўртача 230-250 тоннадан «оқ олтин» терилади. Байроқдорларимиз 300-350 тоннадан пахта териб берадилар. Кўсак терадиган, кўрак чувийдиган, тўкилган пахтани терадиган механизмларни ҳам тўла қувват билан ишлатамиз. Шундай қилиб, пахта нобудгарчилигига асло йўл қўймаймиз. Бу ҳам ялпи тоннани кўпайтиришга ижобий таъсир кўрсатади.

Пахтачиликда, хусусан ҳосил тақдирини ҳал қилишда июль ҳал қилувчи ой ҳисобланади. Шу ойда биринчи ва иккинчи ярусларда кўп, эрта пишар ҳосил нишоналарини тўплаб олган ва тўла сақлаб қолган деҳқонлар осмон ўпар хирмонга замин яратдик дея олади. Лекин шу ойда заррача бепарволикка йўл қўйилса, мавжуд ҳосилни қўлдан бериб қўйиш ҳам мумкин. Биз вазиятни ҳисобга олиб, июль ойини ғўза парваришида зарбдор ой деб эълон қилдик. Ҳар бир механизатор, сувчи, кетмончи, химизатор ва бошқа ишлар билан шуғулланаётган кишиларга беш кунлик, ўн кунлик, ўн беш кунлик ва бутун ойлик графиклар белгиладик. Хуллас, июль ойида ҳамма майдонларда икки марта, ғўзаларнинг авжи паст майдонларда уч марта комплекс парвариш ўтказамиз, ҳар туп ғўзада 15-16 ҳосил шохи, камида 10-12 та бўлиқ кўсак бўлишини таъминлаймиз. Август ойини эса ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи деб эълон қиламиз. Мақсадимиз шуки, бу йилги шароитни ҳисобга олиб, август ойининг охири — пахта терими бошлангунча ғўза парваришини давом эттирамиз. Шундай қилиб, гектаридан 45 центнердан пахта хирмони кўтаришга замин яратамиз.

Ёз чилласи бошланди. Ҳаво кун сайин исиб, ҳарорат кўтариляпти. Бундай кезда ғўзаларнинг сувга бўлган талаби ортади. Шуни инобатга олиб 140 колхозчини сувчиликка ажратдик. Уларнинг ҳар бирига бир гектардан бир ярим гектаргача график белгиладик. Суғориш кеча-кундуз бир меъёрда давом эттириляпти, бир литр сувнинг исроф бўлишига йўл қўйилмаяпти. Бу йил пахтакорларимиз кўп қийинчиликларга дуч келдилар. Айрим бригадаларда олти мартагача қатқалоқ юмшатилди, ғўзаларнинг ривожи ўтган йилдагидан анча орқада қолди. Лекин ўтган йилларда бундан ҳам мушкулроқ аҳволни бошдан кечирганмиз. Ўша кезларда ҳам пахтакорларимиз барча қийинчиликларни мардонавор енгиб, юқори ҳосил етиштирган эдилар. Бу йил ҳам 7.500 тонналик маррани сўзсиз эгаллаймиз.

Юқорида айтилганидек, пахта-беда-маккажўхори алмашлаб экишнинг кенг кўламда жорий этилиши озуқа базасини мустаҳкамлаш, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнамоқда. Колхозимизда пахтачилик, пиллачилик ва бошқа тармоқлар билан бир қаторда чорвачилик ҳам тез тараққий эттирилмоқда. Шуниси қувончлики, маҳсулот миқдори йил сайин кўпайтирилиб, сорти яхшиланяпти.

Масалан, 1972 йилда хўжалигимиз бўйича 450 тонна сут тайёрланади. Шундан 390 тоннаси давлатга сотилиб, қолган қисми колхозчиларга дўконлар орқали сотилади, касалхоналарда даволанаётган беморлар, яслилар ва боғчаларда тарбияланаётган болалар, далаларда пешана тери тўкиб меҳнат қилаётган деҳқонлар сут ва сут маҳсулотлари билан мунтазам таъминланиб борилади. Гўшт тайёрлаш ҳам ўтган йилдагидан анча кўпайтирилиб, 160 тоннага етказилади. Шундан 70 тоннаси тайёрлов органларига етказиб берилиб, қолган қисми хўжаликнинг ички эҳтиёжига сарфланади. Шуни айтиш керакки, колхозимизда 7,5 мингга яқин аҳоли бор. Уларни мунтазам чорва маҳсулотлари билан таъминлаб боришга жиддий эътибор беряпти.

Чорва маҳсулотлари тайёрлашни кўпайтиришимиз шарт. Бунинг учун чорва моллар маҳсулдорлигини оширишимиз лозим. Ўтган йили ҳар бош сигирдан 1800 литр атрофида сут соғиб олинди. Бу аввалги йиллардагига нисбатан дуруст кўрсаткич. Лекин аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган талаблари инобатга олинадиган бўлса, сигирлар сутини кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўрмоғимиз керак. Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, бу йил ҳар бош сигирдан 2.500 литрдан сут олишга азму қарор қилдик. Гўштни кўпайтириш учун бўрдоқичилик базасининг ишини тубдан яхшилаймиз. Бу борада беш йиллик охиригача мўлжалланган план тузиб чиқдик. Шу йилнинг ўзидагина ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 450 килограммга етказиб гўштга топширамиз. Ваҳолонки, ўтган йили ҳар бош қорамол ўртача 387 килограммни ташкил этган эди.

Алмашлаб экишнинг шарофати билан беда майдонини 315 гектарга, маккажўхорини 210 гектарга кенгайтирдик. Ўша майдонлардаги экинларни агротехника қоидалари асосида парваришлаяпмиз. Беда майдонларининг ҳар гектаридан биринчи ўримда 51 центнердан ҳосил олиб, ҳозирдаёқ 1000 тонна сенаж бостирдик. Яна 2500 тонна сенаж бостиришни кўзда тутмоқдамиз. Ўраларни шунга мослаб тайёрлаб қўйдик. Бедазорларда олти ўрим ўтказамиз. Беш ўримдан олинган ҳосил сенаж қилинса, охирги ўрим бедаси сигирларга кўк ҳолида едирилади.

Маккажўхори пайкалларида ўсимлик қулф уриб ўсяпти, мўл ҳосилдан дарак беряпти. Ҳар гектар ердан камида 600 центнердан маккажўхори ҳосили оламиз. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўтган йилларда маккажўхори уруғи тайёрлашга етарли эътибор бермасдан анча қийинчиликларга дуч келдик. Бу йил 300 тонна навли, гибрид маккажўхори дони тайёрлаймиз. Бу билан қўшни колхозларга ҳам уруғдан ёрдам қиламиз.

1972 йил — СССРнинг 50 йиллиги нишонланадиган йил. Юбилейни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш биз колхозчи деҳқонлар учун ҳам фарз, ҳам қарз. Шундай экан, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоғимиз керак. Колхозимиз меҳнат аҳли деҳқончилик маданиятини янада юксалтириб, пахта, чорва маҳсулотлари етиштириш, қишловга пухта тараддуд кўриш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан адо этадилар.

Аҳмаджон ЮСУПОВ,
Хоразм область, Янгиариқ районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Бейли МАВЛОНОВ,
партия комитетининг секретари.

ИШЧИ СИНФИНИНГ ВОРИСЛАРИ

Янги тўққизинчи беш йиллик мобайнида Ўзбекистондаги ҳунар-техника мактаблари республикамиз саноат корхоналари, фабрикалар ва қурилишлари учун 280 мингга яқин малакали ишчилар етиштириб беради. Беш йиллик охирига бориб эса, янги ҳунар-техника мактаблари учун 109 та ўқув корпуслари қурилади, мавжуд ҳунар-техника мактабларидаги ўқув кабинетлари, устахоналар ва лабораториялар сони янада кўпайтирилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими системасини янада такомиллаштириш масаласи юзасидан яқинда қарор қабул қилдилар. Халқ хўжалигини ривожлантириш ва ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш борасида КПСС XXIV съезди илгари сурган вазифалар малакали ишчилар тайёрлаш сифатини янада яхшилашни талаб этади. Ҳунар-техника билим юртлари, дейилади қарорда, ёшларни профессионал тайёрлаш ва ишчилар синфининг муносиб ўринбосарларини вужудга келтиришнинг асосий мактаби бўлиб қолмоқда. Ҳунар-техника билим юртларида касб-ҳунар орттирган ёш ишчиларнинг кўплари ишлаб чиқариш илғорлари ва рационализаторлари, меҳнат коллективларининг раҳбарлари бўлиб қолдилар. Кейинги йилларда ўрта ҳунар-техника билим юртлари тез ривожланмоқда. Ёшлар ана шу билим юртларида касбларни ўрганмоқдалар, шунингдек, умумий ўрта маълумот олмоқдалар.

Дарҳақиқат, ҳунар-техника билим юртларида ўқиётган ёшларнинг кўпчилиги кечки ишчи-ёшлар ўрта мактабларида ўқиб, уни муваффақиятли битириб чиқмоқдалар. Иш тажрибаларини орттирганларидан кейин эса олий ўқув юртларида ўқишни давом эттираётирлар. Шу билан бирга малакали ишчилар билан ёнма-ён туриб ишлаб, кўпчиликнинг ҳурматини қозонишмоқда.

Республика пойтахтидаги 5-ҳунар-техника билим юрти ҳам муносиб кадрлар етиштириб беришда катта тажриба тўплаган. Бу ерда таълим олаётганларнинг деярли ҳаммаси қизлардан иборат бўлиб, улар саккиз йиллик ва ўнинчи синфларни битириб келишган. Қизлар бу ерда эркаклар ва аёлларнинг устки кийимларини тикишни ўрганадилар. Касб-ҳунарли бўлганларнинг кўпчилиги шаҳардаги тикувчилик фабрикаларида ишламоқдалар.

Билим юрти талабаси Машҳура Саидхўжаева шундай дейди: — Биз партия ва ҳукуматимизнинг доимий оталарча ғамхўрликлари билан қуршаб олинганмиз. Бундай ғамхўрлик учун юракдан минг-минг ташаккурлар айтсангиз ҳам кам. Ўзим ўнинчи синфни тамомлаганимдан кейин Тошкентдаги 5-ҳунар-техника билим юртига ўқишга кирдим. Менинг бирдан-бир мақсадим бу ерда ўқиб малакали чевар бўлиб етишиб чиқиш. Бу касб биз қизлар учун жуда ҳам қулай. Устозларимдан тикувчиликни мукаммал ўрганиб олганимдан сўнг бахтиёр халқимиз учун бежирим кийим-кечаклар тикиб бераман. Орзунинг чеки йўқ дейдилар. Бу йил жонажон ўқув юртим билан хайрлашаман — уни битириш арафасидаман. Мустақил ишлашга йўлланма олганимдан сўнг неча йиллардан бери меҳнат қилиб, суяги ишда қотганлар билан ёнма-ён туриб ишлашга тўғри келади. Шу туфайли бор кучимни ишга солиб, касбимни пухта эгаллаб олиш учун астойдил ҳаракат қилаётирман.

Ҳунар-техника билим юртини бу йил анчагина қизлар битириб чиқишади. Улар орасида Мавлуда Зокирова, Зайтуна Иброҳимова, Людмила Ткаченко ва бошқалар бор. Елена билан Наташа Анишченко опа-сингил. Улар билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаб, ҳозир Тошкентдаги 2-тикувчилик фабрикасида техника назорати бўлимида назоратчи бўлиб ишлашяпти. Ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётган опа-сингиллар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент тўқимачилик институтининг кечки бўлимида ўз ихтисослари бўйича таҳсил кўрмоқдалар.

Надежда Ғуломова эса билим юртини ўтган йили битирган эди. У 2-тикувчилик фабрикасига ишга келди, назарий билимидан амалий ишда усталик билан фойдаланди. Натижада белгиланган топшириқларни пухта бажараётир. Надежда фидокорона меҳнати билан кўпчиликнинг оғзига тушди, донг таратди. Фабрика маъмурияти унинг меҳнатда ўрнак бўлаётганлиги ва ташкилотчилигини ҳисобга олиб, ўқувчилар бригадасига бошлиқ этиб тайинлади. Ҳозир у ишлаб чиқариш практикасига келган ёшларга ўз касбларини пухта эгаллаб олишлари учун яқиндан кўмаклашаётир.

Суратларда: 5-ҳунар-техника билим юртининг ишлаб чиқариш бўйича мастери Тамара Асқарова бўлғуси шогирдлар билан суҳбатлашмоқда. Надежда Ғуломова эса шу ҳунар-техника билим юртини тамомлаш арафасида турган ва ишлаб чиқариш практикасига келган Мавлуда Зокированинг бажараётган ишини кўздан кечирмоқда.

Р. Шамсуддинов фотолари. (ЎзТАГ).

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ШИФОКОР

— Умридан барака топсин, бирам хушфеълки... Касалхона эшигидан хурсанд бўлиб чиқиб келаётган Исҳоқали Умаралиев шерикларига тушунтирарди. — Ўтган куни кўчада кетаётиб, кутилмаганда ҳолсизланиб йиқилиб қолдим. Кейин нима бўлганини билмайман. Кеча тонг билан кўзимни очсам, тепамда Акбаржон ака кулиб турибдилар...

Акбаржон Ҳайдаровни янгийўлликлар яхши билишади. Йигирма бир йилдирки, у Янгийўл шаҳар 2-терапея касалхонасида ишлаб келади. Беморлар шифокорнинг қўлидан фақат дори-дармон олибгина қолмай, қалбига, руҳига сўз озиғи ҳам қабул қилади.

Қабулдан бўшаган кунлари унинг гоҳ завод ишчилари, гоҳ колхозчилар орасида лекция ўқиётганини кўрасиз. Айниқса, унинг «Саломатлик — туман бойлик», «Бод касаллиги ҳақида», «Юрагингизни эҳтиёт қилинг» каби лекциялари ғоят қизиқарли ўтди.

Моҳир шифокор А. Ҳайдаров ўзининг кўп йиллик самарали меҳнатлари эвазига «СССР соғлиқни сақлаш аълочиси» унвонига сазовор бўлган.

Абдулла ҚУРБОНОВ,
Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Янгийўл районидаги 14-мактаб директори.

Ажаб

савдолар

ЗИЁФАТ ФОНДИ

Одам қариса серган бўлиб қолади, дейишади. Балки тўғридир. Пенсионерлар Парсегов билан Бруднийнинг гаплари ҳам чўзилиб кетди.

— Ойига 120 сўм пенсия тайинлашди, — деди Парсегов ниҳоят. Етиб ортади. Еганим олдимда, емаганим ортимда. Лекин баҳоли қудрат ишласам дейман. Пенсиянинг ярмини олсам ҳам майли...

— Бир саҳоватли одам бор, — деди Брудний. — Маошингни ҳам олаверасан, пенсияни ҳам.

— Қанақа бўларкин?..

— Берганнинг бетига қарама, деганлар.

— Мен-ку жон дейман-а бошқалар кўнишармикин, — шубҳаланиб қолди Парсегов.

— Сен у кишини билмайсан. Шунақа одамки... Сенга бир мисол айтиб берай. Қурилиш бошқармасида мастерларнинг маоши баракалироқ. Бир киши қўлини совуқ сувга урмайди. Жамоат ишларига аралашиб юради, холос.

— Сен ўзинг бўлмагин тагин?

— Кимлигининг аҳамияти йўқ. Ўша одам мастер сифатида маош олади, буёқдан ойига 120 сўм пенсия... Бу кишининг лавозими шунақа, пенсия тўланмаслиги керак дейишса, қурилиш мастери, деган справкани рўкач қилади, вассалом.

— Энди сен учун...

— Гапимни бўлма. Битта менми? Габсалямова-чи? Ўзи геодезист, у ҳам мастернинг маошини олади. Энди ишондингми ёки санайверайми? Шоферлар қанча ойлик олади, биласанми?

— Агар ишбай бўлса...

— Ҳамма гап шунда-да. Антипов, Хожимерьянц деган шоферлар бор. Енгил машина минишади. Шоферларнинг ойлигини олади десанг хом хаёл қилибсан. Улар олтинчи разрядли слесарь деб расмийлаштирилган. Мундоқ ҳисоблаб кўрсам, иккаласи шунақа ишни бажараётган бошқа шоферлардан икки баравар кўп пул топаркан. Ҳа, бошлиғимиз шунақа одам.

Эртасига Парсегов «Узавтострой» трестига қарашли Тошкент область қурилиш бошқармаси бошлиғи А. Пермяковнинг ҳузурига ариза кўтариб кирди.

Энди гапни саҳоватпеша раҳбардан эшитинг. Семизликни қўй кўтаради, деган нақл бор. Биров амал кетидан қувса, бировни амал қувади. Амал кетидан қувганлар ҳамиша ҳам лавозимига яраша бўлавермайди. Биз Тошкент область қурилиш бошқармасининг бошлиғи Пермяков амал кетидан қувган киши демоқчи эмасмиз. Лекин унинг хатти-ҳаракатлари раҳбар деган номга сира ярашмаслиги равшан. Акс ҳолда давлат интизомини, молия қонунларини назар-писанд қилмай қўярмиди? У ишчанлик, талабчанлик, принципиаллик билан коллектив ўртасида обрў қозониш ўрнига давлат пуллари ҳисобига ҳурмат сотиб олиш йўлига ўтди. Масалан, бухгалтер Волкованинг огоҳлантиришига, ведомостга қўл қўйишдан бош тортишига қарамай, Нукусдаги маъмурий бино қурилишида ишлаган бригадага қилган ишига қараб эмас, балки ўртача миқдорда ҳақ тўлаш ҳақида буйруқ берди.

2-ремонт-қурилиш бошқармаси тугатилиб, унинг қурилиш объектлари область бошқармасига ўтказилганда катта-катта камомадлар, бажарилган иш ҳажмини 30 минг сўмга кўпайтириб ёзиш фактлари аниқланган эди. «Узавтостройтрест» бошлиғи Духанин ва Пермяковларнинг бепарволиклари оқибатида бу иш ҳам бости-бости бўлиб кетди, ҳар ҳолда юлғичлар ўзлаштириб юборган маблағнинг бир қисми ҳам ундирилмади. Ўзлари хомталаш қилишадию, бировдан ундиришадими?

«Главразнабсбит» базасидан олинган суруп, модепалан, гобелен матолар худди шундай бўлди. Қурилиш ташкилотига газлама нимага зарур экан? Ташкилотга эмас, у ердаги юлғичларга зарур экан. Келтирилган молларнинг баҳосини ошириб, сохта счёт ёзишди, «ортиқча» бўлиб қолган газламалар ўртада тақсимлаб олинди.

Энди буёғига қулоқ солинг. Зиёфат фонди деган гапни эшитганмисиз? Корхоналарнинг иш ҳақи фонди, ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди, социал, маданий-маиший эҳтиёжлар фонди, моддий рағбатлантириш фонди бўлади. Трестда эса зиёфат фонди ҳам бор экан. Ҳар байрамда қуюқ зиёфатлар уюштирилади, қадаҳлар кўтарилади, шишалар бўшатилади. Лекин ҳеч ким пул тўғрисида гап очмайди. Бу зиёфатлар кимнинг ҳисобидан дейилса, раҳбарлар «Зиёфат фонди ҳисобидан» деб қўяқолишади. Маълум бўлишича, зиёфат пулини чиқариш учун айрим кишилар билан сохта шартнома тузилиб, наряд, табель деган қоғозлар тўлдирилар экану, қилинмаган ишлар учун тўланган пуллар зиёфат фондига тушаверар экан. Зиёфатлар кимнинг ҳисобига уюштирилганлиги энди равшан бўлса керак. Ҳа, давлат ҳисобига.

Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради. Тошкент область қурилиш бошқармасининг бошлиғи Пермяков давлат ҳисобидан саҳийлик қилиб, бир йил ичида штатдан ташқари Антипов, Хожимерьянц, Брудний, Парсеговларни сақлаш натижасида иш ҳақи фондидан 47 минг сўмни ортиқча сарфлаб юборган экан, у ҳам кимдандир ўрганган, десангиз — нақ ҳақиқатнинг ўзи.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг «Узавтострой» тресги бошқарувчиси вазифасига ўртоқ Д. Духанин тайинлангач, у «Главташкентстрой» системасида бирга ишлаган енгил автомашина шофери Қ. Раҳмоновни ҳам етаклаб келди. Уларнинг ўртасида қандай сир борлигини билмаймиз, лекин Духаниннинг Раҳмоновга қилган саҳовати тааЖжубга солмай қўймайди. Раҳмонов трестда шофер сифатида, Пермяков бошлиқ область қурилиш бошқармасида эса олтинчи разрядли слесарь деб расмийлаштирилди. Сохта нарядлару, сохта табеллар тузилиб, Раҳмоновга ойига 160-170 сўмдан қўшимча маош келиб турди. Шу йўл билан Раҳмоновга 4 минг сўмдан ортиқ «маош» тўланган.

Саҳоватпешаларнинг ўзига қолса, уларнинг давлатга етказган зарари юз минглаб саналса ҳам пинагини бузмас эдилар-у, ишга Республика халқ контроли комитети аралашиб, уларнинг саҳийлигига чек қўйди.

Лекин Автомобиль транспорти министрлигига қарашли ташкилотларда кўзбўямачилик давлат мулкини талон-торож қилиш, ўз мансабини суиистеъмол қилиш фактлари нега тез-тез юз бермоқда? Ахир, ўтган йилнинг бошида худди шу трестнинг ўзида давлат маблағларини ўғирлаш, талон-торож қилиш фактларини Республика халқ контроли комитети фош қилган эди-ку! Бундай кўнгилсиз воқеалар нега такрорланяпти? Автомобиль транспорти министрлиги раҳбарлари шу ҳақда ўйлаб кўришлари керак.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
С. САЪДУЛЛАЕВ.

ДОРБОЗЛАР

Дор ўйини — ўзбек халқининг қадимий миллий санъати кўринишларидан бири. Унинг тарихи қачондан бошланади-ю, кимлар етакчи бўлган? Бу ҳақда дафъатан бир нима дейиш қийин. Лекин кўҳна тарихдан далолат берувчи манбалар ва ёши улуғ дорбозларнинг таъкидлашича, Амур Темур саройига хорижий мамлакатлардан меҳмонлар ташриф буюришганда, улар шарафига дор ўйини кўрсатиш одат бўлган. Дорбозлик санъати балки ундан ҳам олдин намойиш этиб келинган бўлса ажаб эмас.

Дорбозлик санъати кейинги йилларда Наманганда анча кенг йўлга қўйилмоқда. Наманган шаҳар маданият ва истироҳат боғининг кураш майдонида бот-бот дорбозлик ўйинлари намойиш қилиб туриладиган бўлди. Санъаткорларнинг бу гуруҳига Ғофуржон Қодиров раҳбарлик қилмоқда. Унинг айтишича, 1940 йили курашхонада гул сайли бўлган куни катта дор томошалари кўрсатишган. Унда андижонлик Усмон дорбоз бошлиқ санъаткорлар ҳунарларини намойиш қилишган. Ғофуржон Қодиров ўша кезлари ўспирин йигит бўлган. Бу мафтункор ўйинларни у энтикиб томоша қилган, маҳлиё бўлиб қолган. Усмон дорбозга шогирд тушган.

Эндиликда Ғофуржон Қодировнинг ўзи устоз. Дорбозликка алоқадор кўп ўйин турларини билиб олган. Шогирдлари ўн нафардан ортиқ. Ушандан буён миллий санъатимизнинг мазкур турини ривожлантиришга ҳисса қўшиб келмоқда.

Ғофуржон Қодиров 1954 йилга қадар Қўқон, Андижон дорбозлари труппаларида иштирок этди. Урта Осиёнинг кўпдан-кўп шаҳарларида шогирдлари билан биргаликда ўз санъатини кўз-кўз қилди. Унинг шогирдлари ҳозир Бухорода, Тошкентда, Андижонда, Қўқонда дорбозлик санъати ишқибозларига ҳунарлари сирларини ўргатишмоқда.

Вақти-вақти билан Наманган дорбозлари область районлари ва шаҳарларига бориб, колхозчилар ҳамда ишчилар даврасида ўйин кўрсатадилар. Карнай-сурнай ва доира-ноғора садолари янграганда томошабинлар дор ўйинлари кўрсатилишидан дарак топиб йиғилишаверади. Шундай кезларда Ғофуржон дорбоз томошабинларга ижрочиларни ўз хислатларига қараб таништиради. Маҳмуджон Ҳасанов ва Муҳаммаджон Раҳмонов дор устига чиққанида томошабинларни ром этиб қўяди. Равшанжон Назиров ва Аҳмаджон Нишоновлар бир бошқача кийиниб олиб йиғилганларни кулдиришга уста. Ўн ёшли Неъматжон ва тўққиз ёшли Абдували ҳам дор томошаларининг қизиқарли ўтишига кўмаклашишади.

Улар даврасида эндигина ёшга кирган Мамажон Қодировнинг чиқишлари кўпчиликнинг эътиборини тортарди. У Ғофуржон Қодировнинг ўғли ва шогирди. Мамажон оқ яктак кийиб, белбоғ боғлаганда улуғ сифат бўлиб катта дорбозларга ўхшаб кетади. Майин музика садоларига ҳамоҳанг тарзда лангарни гоҳ белидан, гоҳ тақими остидан, елкасидан ва гоҳо боши узра айлантириб ҳунар кўрсатганда дорбозни ҳамма қарсаклар билан олқишлайди.

Дор ўрнатилган майдонга қизиқчилар—Равшанжон Назиров ва Аҳмаджон Нишоновлар чиққанида томошабинлар даврасн тўлқинланиб қолади. Улар ўзларининг ўткир сўзлари, кулгили томошалари, мўъжаз саҳнали санъатлари билан кулги, қаҳқаҳа уйғотадилар. Бу қизиқчилар аксарият эскилик сарқитлари устидан куладилар—юлғичлар, ичкиликбозлар, ношуд уй бекалари ҳамда оилада ўзларини ҳоким деб сановчи эркакларни сатира остига оладилар.

Наманган дорбозлари гастролларда ҳам тез-тез бўлиб туришади. Самарқанднинг 2500 йиллиги тантаналарида, ўтган йили Москвада ўтказилган Ўзбекистон кунларида янги номерларни ижро этишди.

Кейинги саккиз йил ичида бу ерда дорбозлик санъатининг ривожланишига ёрдам берадиган анчагина тадбирлар кўрилди. Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида алоҳида майдон ажратиб берилди.

Наманган дорбозлари бу қадимий санъатни тобора камол топтириш, шогирдлар тайёрлашни йўлга қўйишда республиканинг бошқа областларидаги ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар.

Ғ. МАННОПОВ.

Суратларда: Равшанжон Назиров, Маҳмуджон Ҳасанов, Муҳаммаджон Раҳмоновлар дорда уз санъатларини намойиш қилмоқдалар. Наманганнинг бир гуруҳ дорбозлари (чапда). Ш. Османов фотолари.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

1966 ЙИЛГИ 3%-ли ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЕМИ

48- ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1972 йил 30 июнда Владивосток шаҳрида бўлиб ўтди. Заёмнинг ҳамма ўттиз саккиз разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
101795	16*)	500	135773	10*)	500	163224	13*)	500
101826	10*)	500	135877	1—50	100	163487	01*)	500
102000	1—50	40	135888	40*)	500	163629	47*)	500
102136	44*)	1.000	136068	04*)	500	164076	47*)	500
102895	1—50	40	136234	31*)	500	165144	21*)	500
103147	02*)	500	136401	03*)	500	166252	13*)	2.500
103890	1—50	40	137263	42*)	500	167047	03*)	500
104817	21*)	1.000	137607	04*)	500	167062	16*)	500
104927	39*)	500	138234	17*)	500	167286	41*)	1.000
105701	1—50	100	139809	10*)	500	168188	1—50	100
105922	40*)	500	140332	15*)	500	168820	29*)	1.000
106032	39*)	500	140347	04*)	1.000	168878	1—50	40
106711	16*)	500	140975	44*)	500	168973	40*)	500
107647	48*)	1.000	142923	13*)	1.000	170521	41*)	500
107934	36*)	500	143263	16*)	1.000	170612	13*)	500
108215	10*)	500	143510	15*)	1.000	171181	05*)	500
108575	22*)	500	143568	1—50	40	171765	32*)	500
108832	1—50	40	144004	29*)	500	171869	50*)	500
109603	1—50	40	144060	1—50	40	172480	32*)	500
109686	1—50	40	144121	1—50	40	173202	1—50	100
110800	1—50	100	144392	42*)	500	174246	30*)	500
112849	47*)	500	144484	23*)	1.000	175069	28*)	1.000
113464	01*)	500	145986	15*)	500	175217	1—50	100
113845	12*)	500	146047	33*)	1.000	176293	41*)	500
114205	1—50	40	146146	33*)	500	176685	22*)	500
114810	1—50	40	146268	25*)	500	176734	1—50	40
115105	1—50	40	146618	1—50	40	176772	33*)	500
115310	1—50	40	146782	32*)	500	177012	08*)	500
115589	14*)	500	146915	40*)	500	178192	1—50	40
116443	1—50	100	147076	46*)	500	178637	1—50	40
116990	23*)	500	148013	12*)	500	180928	1—50	40
118251	20*)	5.000	148377	06*)	500	181485	29*)	1.000
118526	1—50	40	148786	1—50	40	181795	17*)	500
118849	29*)	500	149103	1—50	40	182311	22*)	500
119131	26*)	500	149313	1—50	100	182453	01*)	500
119872	48*)	500	149574	48*)	500	182883	1—50	100
120067	21*)	1.000	149703	21*)	500	183377	41*)	500
120145	27*)	500	150284	36*)	500	183731	04*)	500
120226	36*)	1.000	150592	15*)	500	184052	15*)	500
120719	36*)	500	152489	1—50	40	185375	05*)	500
120823	19*)	500	153170	1—50	40	186838	1—50	40
121768	10*)	500	154054	10*)	500	187061	1—50	40
123091	43*)	500	154964	20*)	500	187314	33*)	500
123441	1—50	40	155535	17*)	500	187371	34*)	500
123444	12*)	500	155686	27*)	500	188595	25*)	2.500
124110	22*)	500	155888	35*)	5.000	188802	1—50	100
124532	15*)	500	155926	28*)	500	188997	46*)	500
126376	1—50	40	156134	1—50	100	189076	35*)	500
127308	35*)	500	156325	18*)	500	189202	1—50	40
127622	1—50	40	156555	30*)	500	189357	1—50	40
127792	42*)	1.000	157106	10*)	500	189634	21*)	500
127963	22*)	500	158193	20*)	500	190621	37*)	500
128393	21*)	1.000	158286	09*)	500	191944	1—50	40
129503	43*)	500	159299	1—50	100	192264	1—50	40
129937	01*)	2.500	159489	1—50	100	193160	1—50	100
130236	40*)	1.000	159646	06*)	500	193609	1—50	100
130642	36*)	500	160066	26*)	500	194520	16*)	1.000
130705	09*)	2.500	160117	08*)	500			
131635	48*)	500	161129	1—50	40	194813	1—50	40
131861	22*)	500	161312	39*)	500	195864	1—50	40
132972	18*)	500	162218	04*)	500	197829	45*)	1.000
133374	1—50	40	162902	18*)	500	198398	17*)	2.500
133937	35*)	500	163103	46*)	500	199972	22*)	500

*Шу сериядаги облигациянинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари газетанинг янги сони келганидан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Приморье ўлка Совети ижроия Комитети раисининг ўринбосари

С. М. СУХАРИКОВ.

Комиссиянинг масъул секретари

Л. П. ЕСИНА.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Брнен турбинасозларининг муваффақияти

Чехословакиянинг Брнен шаҳридаги машинасозлик комбинати составига кирувчи турбина заводининг ишчилари Совет Иттифоқига 6 мегаватт қувватли «Ладога» типидаги эллигинчи турбинани жўнатдилар. Магистрал газ қувурларининг компрессор станцияларига мўлжалланган шу хилдаги турбиналар ҳозир корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг асосий турларидан бири ҳисобланади.

Брнен турбинасозлари шу йилнинг ўзидаёқ Чехословакия бешинчи беш йиллигининг йирик қурилишларидан бири СССР—Ғарбий Европа транзит газ қувури учун шу хилдаги машиналардан дастлабкисини етказиб беради.

Чехословакияда турбина ишлаб чиқариш ярим асрлик анъанага эга. Республиканинг бешта йирик заводи Чехословакиядаги ва чет эллардаги электр станциялар учун буғ ва гидравлик турбиналар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. Турбина ишлаб чиқариш миллий экономиканинг етакчи тармоқларидан бирига айланган. ЧССР корхоналари шу вақтга қадар турли қувватдаги ҳамда турли аҳамиятга эга уч мингдан ортиқ турбина қурди.

Словения энергетикларининг марралари

Словения Социалистик Республикаси — Югославия республикасида саноати жуда тараққий этган республикадир. Ишлаб чиқариш қувватларининг ўсиши, фойдаланишга топширилаётган янги заводлар, цехлар ва фабрикалар йилдан-йилга кўплаб электр энергияси талаб қилмоқда. Шунинг учун яқин орада қабул қилинадиган беш йиллик планда республикада еттита иссиқлик ва гидроэлектр станцияни ҳамда умумий қуввати 1 миллион 300 минг киловаттга тенг бўладиган биринчи атом электр станциясини жадал суръатлар билан қуриш планлаштирилмоқда.

Словенияда электр энергия ишлаб чиқаришни анчагина кўпайтиришга барча имкониятлар бор. Бу ердаги гидро энергия ресурслари 11 миллиард киловатт соатдан ортиқдир. Засав ҳавзасидаги қўнғир кўмир кони ва Шалеш ҳавзасидаги лигнит кони бой конлардан ҳисобланади. Яқин вақт ичида уран қазиб олинадиган кон қурилиши бошланади. Уран кони Крццкодаги 600 минг киловатт қувватли атом электр станцияси учун хом ашё етказиб беради. 300 минг киловатт қувватли «Шоштань-4» иссиқлик электр станцияси қуриладиган бошқа электр станциялар ичида энг йириги бўлади. «Шоштань-4» иссиқлик электр станцияси жадал суръатлар билан қурилади.

Румыния меҳнаткашларининг ғалабаси

Румыниянинг кўплаб корхоналари, бир қанча уездлари ярим йиллик план муддатидан олдин бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди.

Решицк металлургия комбинатининг коллективи ярим йил ичида пландан ташқари 4000 тонна пўлат берди. Катта мастер Ион Митреску бригадаси айниқса ғайрат билан ишлади.

Сучава тоғ комбинатининг кончилари ҳам яхши меҳнат қилдилар. Петр Морару бригадаси бир ойдан бери кунлик топшириқни камида 40 процентдан ошириб бажармоқда. Бу бригада йиллик планни уч кварталда бажаришга ҳамда қўшимча равишда 10000 тонна руда қазиб беришга сўз берди.

Румыния меҳнатчилари ўзларининг муваффақиятларини Румыния Коммунистик партиясининг бўлажак миллий конференциясига ҳамда республика эълон қилинганлигининг 25 йиллигига бағишламоқдалар. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **РИМ.** Неаполдаги НАТО ҳарбий базасининг граждан хизматчилари иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб этиб, иш ташладилар.

● **ТЕҲРОН.** Эроннинг план ташкилоти Исфахондаги металлургия заводини кенгайтириш лойиҳасини тасдиқлади. Бу лойиҳани, деб хабар беради «Теҳрон жорнэл» газетаси, совет лойиҳа ташкилотлари тайёрлаб берган эди. Лойиҳага мувофиқ, завод ҳозирги вақтда йилига 600 тонна пўлат ишлаб чиқараётган бўлса, кенгайтирилганидан кейин 1 миллион 90 минг тонна пўлат тайёрлайди.

● **КОПЕНГАГЕН.** Копенгагеннинг жанубий портидаги докерлар иш ташладилар. Улар корхона эгаларидан меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

● **БРАТИСЛАВА.** Словакияда совет адабиётига қизиқиш кучаймоқда. Республика нашриётлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан В. И. Ленин асарларини, совет тарихчиларининг асарларини словак тилида нашр этдилар. Рус ва совет драматурги я с и н и таржима қилиб чиқараётган «Лита» нашриёти М. Горкий, А. Н. Островскийнинг, шунингдек ҳозирги замон совет авторларининг ўн бешта пьесасини нашр этади.

ФОЙДАЛИ ҲАМКОРЛИК

Аверелл Гарриман бултур ўзининг 80 ёшга тўлганлигини нишонлади. Шунга қарамай, унинг хатти-ҳаракати 40 ёшли кишидан қолишмайди. Шу кунларда у сиёсий кампаниянинг энг авж олган жойларида юрибди. Гарриман демократик партиянинг съездига делегатлар сафидан ўрин олишга ҳаракат қилмоқда.

Бизнинг мухбиримиз билан бўлган суҳбатда А. Гарриман қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

— Россияда революция содир бўлганида мен бу революциянинг халқаро муносабатларга катта таъсир кўрсатишини ҳис қилган эдим. Революциядан буёнги ўтган йиллар давомида мен Совет Иттифоқида юз бераётган воқеаларни диққат билан кузатиб бордим...

Аверелл Гарриман бизнинг мамлакатимизга биринчи марта 1926 йилда келган эди. Кейинчалик, иккинчи жаҳон уруши даврида Гарриман АҚШнинг Совет Иттифоқидаги элчиси бўлди. Орадан анча вақт ўтгач, у Москвага яна келди. Бу сафар у муҳим топшириқ — ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартномани тузиш ҳақида музокаралар олиб бориш учун келган эди. Одатда унга «Жаноб губернатор» деб мурожаат қилишади. (Гарриман 50-йилларда Нью-Йорк штатининг губернатори эди).

Бултур Аверелл Гарриманнинг «Америка ва Россия ўзгарувчан дунёда: ярим асрлик шахсий кузатувларим» деган китоби босилиб чиқди. Муаллифнинг китобда баён қилинган асосий фикри шундан иборатки, совет жамияти, америкаликларга ёқадими, йўқми, бундан қатъий назар, ҳар икки мамлакат ўртасидаги низонинг оқибатлари шу қадар жиддийки, бу низони бартараф қилишда асло янглишиб бўлмайди.

«Мен шуни қониқиш билан қайд қиламанки, — деди Гарриман Москва музокаралари муносабати билан, — муҳим соҳаларга алоқадор кўпгина битимлар тузилди. Бу битимлар бошқа шартномаларга йўл очиб беради. Марказий Европадаги вазиятнинг яхшиланганини алоҳида таъкидлаш керак. Ана шу битимлардан кейин Европа хавфсизлиги бўйича кенгашнинг чақирилишига ва шу районда қуролли кучларни камайтиришга келишиш мумкинлигига ишончим комил. Мамлакатларимизнинг ҳар иккаласи ҳам тинч яшашни исташади. Улар ўртасида мусобақанинг авж олиши турган гап. Лекин бу мусобақалар тинч усулда олиб борилса қандай яхши». А. Гарриман савдо масалалари бўйича Совет — Америка комиссияси тузилганлигини табриклаб, бу комиссия ишига муваффақиятлар тилади.

Аверелл Гарриман ядро қуроли пойгасини қатъий қоралади. У «ҳарбий бюджетнинг қисқартирилишини» АҚШ учун энг муҳим вазифа деб ҳисоблайди. У ана шу нуқтаи назардан, стратегик қуролларни қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка битимини муҳим қадам деб баҳолайди. Гарриман кимда қурол кўп деб бахслашишни яхши кўрадиган ношудларни қаттиқ қоралади:

«Келинглар, яхшиси кимда қурол кўп деб тортишиб ўтирмайлик. Қуроллар ишлаб чиқаришни бас қилиш керак, дейлик! Қуроллачиш пойгасига маблағ сарфлаш бемаънликдан бошқа нарса эмас. Шу маблағларни халқ фаровонлигини ошириш учун сарфлаш керак. Бундан ташқари бизда ядро қуроли қанча кўп бўлса дунё шунча хавфли бўлади. Ҳозир ҳар иккала томонда ҳам шу қадар қурол борки улар бир-бирларини бир неча бор йўқотишга қодирдирлар. Шундай экан, қуролланишнинг яна қандай зарурати бор».

Келинглар, ҳар қандай қуролланиш пойгасини йиғиштириб қўйиб, — деди А. Гарриман, — фойдали ҳамкорлик қилайлик. Бунинг учун энг биринчи вазифа қуролланиш пойгасига чек қўйишдир. Мамлакатларимиз ўртасида тузилган битимлар мени жуда қувонтиради. Мен ўйлайманки шу битимлар туфайли бизнинг олдимизда яна кўпгина йўллар очилади ва ҳар иккала томон музокараларни ҳудди ана шундай сиёсий вазиятда олиб борадилар.

Г. ГЕРАСИМОВ,
(АПН).

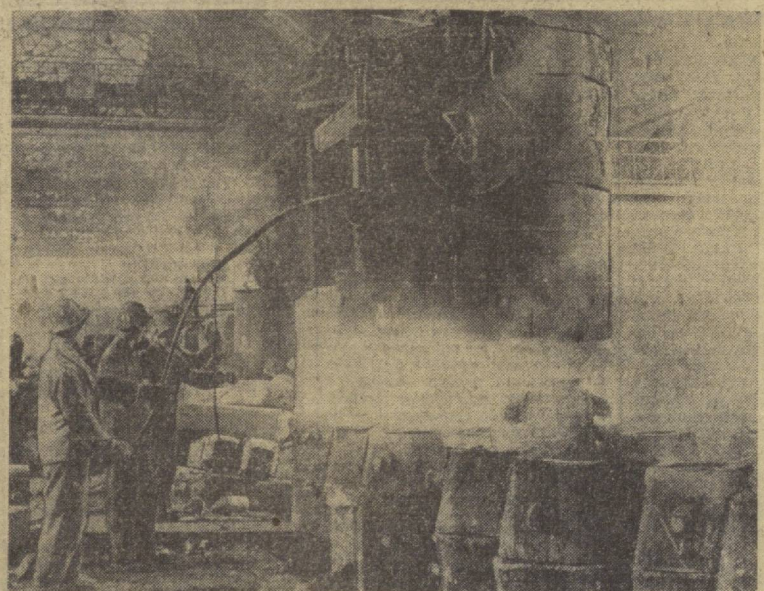

Корея Халқ Демократик Республикасининг металлургларн пўлат етиштиришда жуда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Суратда: металлургия заводларидан бирида.

ЦТАК — ТАСС фотоси.

ҲАМЖИҲАТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

БОНН, 5 июль. (ТАСС). Иккинчи жаҳон уруши йилларида қурбон бўлган 60 минг нафардан кўпроқ совет кишилари Билефельд округидаги Штукенброкка яқин қабристонга дафн этилган. Ғарбий Германия антифашистлари ва демократлари уларнинг хотирасини муқаддас билиб, ҳурматламоқдалар. «Штукенброк учун гул тўплаш» деган ном билан тузилган, касаба союз активлари, ёшлар ва студентлар ташкилотларининг вакиллари, ўқитувчилар, адвокатлар, руҳонийлардан иборат бўлган иш комитети Ғарбий Германия жамоатчилигига мурожаат қилиб, «Европа халқларига неча марталаб уруш, муҳтожлик ва кулфатлар келтирган» кучларга қарши 2 сентябрда Штукенброкда урушга қарши митинг ўтказишга даъват этди.

Шу комитетнинг Ғарбий Германия антифашистларининг «Дитат» газетасида эълон қилинган баёнотида. Германия Федератив Республикасидаги аксарият аҳолисининг барча халқлар билан ҳамжиҳат бўлиб тинчликда яшашга интилаётганлиги Москвада ва Варшавада тузилган Шартномаларни қўллаб-қувватлаш борасида кўп марталаб қилинган демократик ишларда ўз ифодасини топди, деб уқтириб ўтилди. Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия ва бошқа социалистик мамлакатлар билан яхши қўшничилик муносабатларини бундан буён ҳам мана шу шартномалар асосида ривожлантираверишзарур, дейилади, баёнотда.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

11.00—ТОШКЕНТ. 11.05 — Биз қурувчи бўламиз. 11.40—Кинофильм. 12.30—МОСКВА. 17.50—ТОШКЕНТ. 18.05 — Ёш денгизчилар клуби. 18.40 — Ахборот. 19.00—Телеочерк. 19.15—Ахборот. 19.30—**Футбол:** «ПАХТАКОР» — «ШАХТЕР» (Донецк). 21.15—Қардош халқлар адабиёти. **Янка Купала.** 22.00—«Вақт». 22.30—Ғазал ва мақом кечаси. 23.30—МОСКВА. **Футбол** «СПАРТАК» — «АРАРАТ».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05—МОСКВА. 18.10 — Янгиликлар. 18.15—Моҳир қўллар. 18.45—Қирғиз қишлоғи ҳаёти саҳифалари. 19.00 — Адабий дебютлар. 19.20—Музикали календарь. 20.05—Социализм дунёси. 20.35—**Қуёш ҳарорати** (бадиий фильмнинг 3-серияси). 22.00 — «Здоровье». 22.30—Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

13.00—ДУШАНБА. 18.35—Экран —болаларга. 18.50 — Янгиликлар. 19.05 — **Ортиқча дон** (бадиий фильм). 20.10—Менинг бепоён ватаним. 22.30—**Футбол:** «ПОМИР»—«СПАРТАК».

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — **Новосибирск Давлат академик опера ва балет театрининг гастроллари 7/VII** да **Оққуш кўли, 8/VII** да **Манон Леско.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Федра — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «ЧАЙКА» (кундуз соат 12. 4 ва кеч 8 да).

Рам ва Шам — НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уз ҳақингда сўзла — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК (кундуз соат 11. 2. 5 ва кеч 8 да).

Катта кино кечаси — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — «САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Рус даласи — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Музика садолари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Федра — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ ИНСТИТУТИ

(Тошкент — 100, 2-Виборгская кўчаси, 5- уй)

10 ИЮЛЬ ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДА.

«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»ни ЎТКАЗАДИ

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

7 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА СССР биринчилиги учун биринчи лиганинг «ШАХТЕР» (Донецк) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси ва СССР адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими халқ шоираси Зулфияга акаси.

Исмоил ИСРОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари —334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249. 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42 -62, Самарқанд —31—972, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б — 157. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри ИНДЕКС 64697. Р. 04301